

POLITSEILEHT

ADMINISTRATIIV-ÕIGUSLIK AEGKIRI.

Nr. 34 (348)

25. augustil 1928 a.

VIII. aastakäik

Ilmub üks kord nädalas — igal laupäeval.
 Tellimise hind: aastas . . . . . Kr. 10.—
 poolaastas . . . . . „ 5.—
 veerandaastas . . . . . „ 2.50

Siseministeeriumile alluvatele asutustele ja nende ametnikkudele on tellimise hind:
 aastas . . . . . Kr. 8.—
 poolaastas . . . . . „ 4.—
 veerandaastas . . . . . „ 2.—

Üksik number maksab 25 senti.

Avatud k. 1/29—1/23. Toimetaja kõnetunnid k. 12—1
 Toimetus ja kontor: Tallinn, Toompea lossis. Tel. 7-24

Kuulutuste hinnad:
 1/1 lehek. . . . . Kr. 40.— || 1/4 lehek. . . . . Kr. 10.—
 1/2 „ . . . . . „ 20.— || 1/8 „ . . . . . „ 5.—
 1/3 „ . . . . . „ 13.50 || 1/16 „ . . . . . „ 2.50

Tunnistuste kaotuste kuulutused Kr. 1.—
 Lehe eesküljel 75% o, tekstis 100% o kallim.
 Aadressi muutmine 30 senti.
 Aadress kirjade jaoks: Tallinn, Postkast nr. 338
 Jooksev arve Eesti panga Tallinna osak. nr. 543

Sisu: 1) M. Morrison, Kohtukutsete kätteandmisest. 2) Austria alaealiste kohtu seadus. 3) Kordnik V. Paavo, Politseikordnikkude talveriietus postil. 4) Abikomissar Tiisfeldt, Teised üliiriiklikud politseiesivõistlused. 5) Piirivalve üleriiklikud kergejõustiku võistlused. 6) H. Veem, Mida õppisime politseiesivõistlustel. 7) E. P. K. Liidu vastus härra Veemi artiklile. 8) Ametlik osa. 9) Lahkeks tähelepanuks kaastöölisele. 10) Kuulutusi.

Kohtukutsete kätteandmisest.

M. Morrison.

Aasta-aastalt suureneb jaoskondades kantseleitöö ja kasvavad paberite virnad, kuid selle kõrval ei vaiki pea kunagi soovid tööd vähendada.

Üks ala, mis ehk oma lihtsuse tõttu väliselt küll ainult kantseleide lauajuhendite numbrite arvu suurendama näib, on sarnane, mis täitmisel siiski iseäranis linnades kordnikkudel palju toimetamist, käimist, jooksmist ja askeldamist nõuab, s. o. kohtukutsete kättetoimetamine. Selle töö suurusest saaks meie siis õige pildi, kui meie teeks kokkuvõtte nende hulkade üle, kes iga päev kohtusse ilmuvad. Kuna nüüd iga kutsutav juba kohtusse käiku aegaraiskavaks ja tülikaks peab, tuleb sama palju käike politseil üksinda ära teha (viia kutsed kutsutavatele kätte ja tuua allkirjad kohtusse tagasi).

Ei ole küll selle kohta õietj statistikat

peetud, kui palju nimelt kohtuasutused kutsesid linnades politsei kaudu kättetoimetamiseks välja saadavad, kuid sajatuhandeisse tõuseb see arv aasta jooksul kindlasti, kui mitte rohkem. Küll on üksainus kord riigikohus (13. XII. 1923. a. nr. 75) kutsete väljasaatmise kohta põhimõttelise seletuse annud, kuid see ei puutu nende kättetoimetamist ja minu teada ei ole tänini kohtuasutuste poolt muid seletusi ilmunud, mis kindlalt ära määraks, kui kaugele ulatuvad kutsete kätteandja kohustused, millest kaugemale tal minna ei tarvitse. Kohtuskäijate seisukohalt on see ehk mõnikord soovitatav ja kasulik, et politsei ühesuguse hoolsusega kätte toimetaks, nii kriminaal- kui ka tsiviilkutsed, kuid politseil endal pole see ükskõik. Kui kohtuseadused teevad tsiviilprotsessile kriminaal omadega võrreldes suured iseärasused, siis võib seda

konsekventsni ka lõpuni tarvitada, isegi viimase astmeni, kutsete kättetoimetamiseni.

Kr. kp. s. § 56. põhjal toimetatakse kutsed kätte kutsutavatele rahukohtuniku käskjala, politsei ehk vallavalitsuse kaudu. See kohtu õigus politseid kutsete kättetoimetamisel kasutada, on üldine, nii kriminaal- kui tsiviilasjus ja kr. kp. s. § 57. järele antakse kutse kätte kutsutavale enesele, kui ta aga pole kodus, siis kellegile tema kodustest, harilikult vanemale, majaomanikule, kojamehele, kohalisele vallavanemale ehk viimaks politseinikule. Nii ei ole ette nähtud ega lubatav kohtukutseid kutsutava äraolekui kutsutava korteriukse peale kinnitada, vaid ikkagi sarnaste isikute kätte jätta, kes oma elukoha ja igapäevase liikumise tõttu võivad enne kohtuistungit kutsutavaga kokku puutuda ja veel viimasel silmapilgul kutset edasi anda ehk vähemalt kutsutavale sellest suusõnaliselt teatada. Olgugi, et kutsutavate kutsumine kohtusse peab kirjaliku kutse kaudu sündima, siis on seaduse peamõte ikkagi see, et asjaosalised teada saaks asja harutamisele tuleku aega ning võiksid sinna ilmuda. Nii on lubatav ka igasugune teine kohalistele oludele vastav kutsutavatele teadaandmise viis, näit., suusõnaline kutsumine, kui politseiametnik kutsutavaga juhuslikult kokku sai. Kohtukutsete väljasaatmise kord ja viis ripub ära kohtust, kelle käes asi ajada, ning kellel teated, mis kutsete väljasaatmiseks valitud viisi kõige enam tingivad. Siit selgub, et kohtukäskude täitmine igal üksikul juhul ei või rippuvas olla kutsete kätteandjate heaksarvamisest, kuna need seaduse poolt kohustatud on neid kohtukäskke täitma. Kuid on ka arusaadav, et rahukohtunik neid ehk teisi viise asjaosaliste kohtusse kutsumisel tarvitades, on vastutav korralduste eest, olgu et ei ole kohaldatavad kohalistele oludele täitjate valimises ehk liig lühikeste tähtaegade määramises, mis on asjatu politsei täidesaatvate ametnikkude koormamine kutsete kättetoimetamisel. Kuid igal juhtumisel ei lõpe politsei kohused kutsete kättetoimetamisel veel sellega, kui rahukohtu käskjal ei leia kutsutavat kodust (vene sen. seletus nr. 56/79). Nii on politsei kohustatud rahukohtunikkude kutsete kättetoimetamisel, kui kaebalune pole kodus ehk teated tema uue elukoha üle pole mitte

täielikud küllalt, sarnase kaebaluse elukoha kindlakstegemisele asuma teadete kogumisega tema uue elukoha üle ja kutse sinna järele saatma, kus kaebalune kõige kindlamalt võiks viibida, teatades sellest rahukohtunikule ja seletades, miks sarnane korraldus tehtud, et kohus võiks kontrollida, kas politsei poolt otsitavale järele saadetavad kutsed antakse õigel ajal kätte. Jääb aga kaebaluse elukoht järelekuulamisel hoopis kindlaks tegemata, võib kohtule väljasaadetud kutsed tagasi saata (vene sen. sel. nr. 86/11).

Kriminaalasiade kutsete kättetoimetamisel selgub, et politsei on kutsutava kodust mitteleidmisel kohustatud tema uut elu- ehk asupaika kindlaks tegema ja selle eest hoolitsema, et kutse temale õigeaks ajaks kätte toimetataks. Siin maksab täielikult kutsutavate otsimise printsip, mis kestab edasi kuni asja arutamisele tuleku silmapilguni, ka veel siis, kui ehk kutsutavat pole leitud ja kutse kohtule sellepärast juba tagasi saadetud. Kutsete kättetoimetajad ja teised, kelle käest need läbi läinud, on kohustatud kutsete sisu kutsutavatele teatama ka suusõnaliselt, kui kutset nende käes enam ei peaks olema, ning sel sihil toimetama kuni asja kohtus ette tulemiseni, kui see neil võimalik. Mingit piiri, millal politsei tegevus kriminaalkutsete kättetoimetamisel lõppema peaks, seadus ei tee ega tunne, sest kohustus on siin ise üldine ja piiritu (välja arvatud erakaebuste teel tekkinud süüdistamised).

Teistsugune on lugu tsiviilasjade kohtukutsete kättetoimetamisega. Tsiv. kp. s. § 62, mille põhjal rahukohtud kutseid välja saadavad, on otse täpne ja sõnasõnaline kr. kp. s. § 56 väljendus ning selle järele tuleb kutseid politseil samuti kätte toimetada, kuid kaugeltki mitte sarnases ulatuses ja üldsuses kui krim. asiade kutsetega. Tsiv. kp. s. § 64 põhjal jäetakse kutse kutsutava äraolekul kellelegi tema kodustest, tema varanduse valitsejale ehk sellele naabritest, kes nõus on kutset kutsutavale kätte toimetama ja kes annab selles allkirja. Kui aga käskjal nimetatud isikutest kedagi kodus ei leia, siis jätab kutse ühe eksempl. linnas — politseiametnikule, maal kohalisele vallavalitsusele ehk politseinikule. Sellega on kutse kättetoimetaja tegevus lõppenud

ning lõpeb ka peaaegu politsei tegevus üldse. Küll võib politsei nüüd kutse kutsutavale kätte anda, kui teda peaks juhuslikult nägema, tema elukohta aga selgitama ja kutset sinna järele saatma ei ole ta enam kohustatud. Kutse, mida pole otse kohtuskäijale poolele ajutise äraoleku tõttu temale enesele ehk § 64 äranäidatud isikutele kätte antud või politseisse jäetud, ei loeta õigel viisil teatavaks tehtuks, niisama kui kutse, mis küll kutsutavale ette näidatud, kuid talle mitte kätte jäetud.

Kuid nimetatud ts. kp. s. §§ ettenähtud kutsete kättetoimetamise kord on mõeldud üksi kutsutava äraoleku juhtumiseks, s.o. selleks, kui kutsutav äranäidatud elukohast ajutiselt eemal viib, kui kutsutavat, kes veel sellest elukohast pole lahkunud, ei ole tähendatud ajal kodus, kuid mitte selleks juhtumiseks, kus kutsutav elukohta vahetanud ja ülesantud aadressi järele enam ei ela. Viimasel juhtumisel, kui pole võimalik kutset jätta kutsutava kodustele, kutse

kättetoimetaja peab kutse jätma kellelegi lähematest naabritest, kui viimasel kutsutava aadress teada ja ta nõus viima kutset kutsutavale kätte. Kohus ise ei ole mitte kohustatud tsiviilasjus kutsutavat otsima, olgu see nõudja, kostja ehk tunnistaja, kes kohtule ülesantud elukohast lahkunud ja uude elukohta elama läinud, sarnast järelekuulamist ja kutse kutsutavale järelesaatmist ei ole kohustatud tegema ka politsei. Kohtuskäijate poolte endi kohus on asjaosaliste ja tunnistajate elukohta vahetamisest kohtule teatama ja kui kutse kättetoimetaja kohale ilmudes leiab, et kutsutav ei ela kohtule ülesantud ja kutsel ära tähendatud aadressi järele, peab politsei kutse sellekohase õiendusega kohtule tagasi saatma. (V. Vene sen. sel. nr.nr. 82/108, 1900/44). Mingisugust järelekuulamist, kutsutava tüte elukoha kindlaks tegemist ja kutse sinna järelesaatmist enam ei tule toimetada, kuna see on ja jääb kohtuskäijate poolte eneste mureks.

Austria alaealiste kohtu seadus.

Austria parlamendis on juba pikemat aega harutamisel alaealiste kohtu seaduseelnõu, mis lõppude-lõpuks käesoleva aasta kevadel mõnesuguste muudatustega vastava parlamendi erikomisjoni poolt vastu võeti; arvatavasti pannakse tähendatud seadusprojekt juba sügisei parlamendi päevakorda, nii et selle vastuvõtmist lõplikul kujul võib oodata mõne kuu pärast. Sellel seaduseelnõul on Austria seadusandluses põhimõtteline tähtsus, selle vastuvõtmisega hakkab Austria käima sootu uusi teid noorte inimeste kasvatamise suhtes, kes mitmesugustel põhjustel on seaduste vastu eksinud ja vale teele sattunud. Seadusega tahetakse kõigepealt seda kätte saada, et kohtunik võib tulevikus tõesti aidata noori inimesi, kes korra vastu on eksinud, neid manitse- des ja kasvatades ja sellega päästes seltskonda halbade elementide eest, milleks harilikult arenevad alaealised seaduste vastu eksijad, kui nendega käiakse ümber ainult karmilt, neid paigutades vangimajadesse ja arestikambritesse, mis tihti osutuvad ainult õppeasutusteks kuritegevusele.

Esimene tähtsam uuendus seisab selles, et lapsi kuni 14 eluaastani üldse vastutusele võtta ei saa kohtukorras. Teiste sõnadega ei tule lapsel, kes veel koolis käib, vastust ja seletust anda oma tegude eest kriminaalkohtuniku ees. Muidugi mõista tuleb nende lastega, kes kalduvad kuritegevusele, või kes toime pannud mingisuguse kuriteo, midagi ette võtta. Seadus näeb sarnasel korral ette noorte kohtuniku ühist tegevust hoolekande asutustega ning eriliste õpetajatega ja kasvatajatega. Sarnaste laste kasvatamise eest kantakse erilisel hoolt, neid tarbekorral mahutades spetsiaal - kasvatusmajadesse. Seaduseelnõu näeb ühtlasi ette — ja see on õigluse seisukohalt täiesti arusaadav — et kõigile neile lastele, kes vähem kui 14 a. vanad ja kellele kohtu poolt määratud mingisugune karistus aresti või vangimajas kinnipidamise näol, see karistus kantuks loetakse seaduse maksimahakkamise päevast.

Teine põhimõttelise tähtsusega uuendus seisab selles, et alaealised 14. a. kuni 18. eluaastani asetatakse teise seisukorda kui täiskasvanud isikud. Senini Austrias

maksva korra järgi olid noored inimesed peale 14 a. vanaks saamise samal määral vastutavad kriminaalseaduste suhtes kui täiskasvanud isikud, ainult selle vahega, et alaeasus, s. o. vanus kuni 20 a. otsuste tegemisel arvesse võeti pehmemdava asjaoluna. Uue korra järgi ei ole tähendatud noored inimesed täiel määral vastutavad oma tegude eest. Noor seaduste vastu eksiija ei lange karistuse alla, kui tema mõningatel põhjustel veel küllalt küps ei ole selleks, et aru saada, et tema tegu oli ebaõige või, et tegutseda oma parema äranägemise järgi. Haigused, päritud defektid, kodune elu ja olu, arenematus jne. võivad olla põhjuseks sellele, et noor isik, kes üle 14 a. vana, ei suuda saada aru oma tegude tagajärgedest, või ei suuda vastu panna mitmesugustele kiusatustele. Sarnaseid noori inimesi ei taha uus seadus enam karistada, vaid tahab neid juhtida õigele teele, nende kasvatuse ja arenemise eest hoolitsedes.

Kolmas põhimõte, mis uue korraga maksma pannakse ja mis selgub juba eelpool toodust, on karistamise jätmise tahaplaanile ja seda võimalikult laias ulatuses asendada kasvatamisega. Kasvatamine seatakse üles n. öelda konkurendina karistustele. Seejuures võib kasvatamine käia käsi-käes karistusega, kuid kasvatamine võib ka asendada — esialgu katse-na — karistuse ja kui näha on, et kasvatamisega saadakse kätte eesmärk, siis jääb karistus täitsa ära, ja lõpuks võetakse kasvatamisabinõud seal tarvitusele, kus pole võimalik määrata karistust ja kus vaatamata sellele vaja midagi teha, et päästa noort inimest, ja et päästa seltskonda tulevase kurjategija eest.

Siin tekib nüüd küsimus — ja see küsimus on õieti terve probleemi tuumaks — kuidas ühendada karistust ja kasvatamist, ja kuidas peab vastav kohtunik lahendama kasvatamise vajaduse küsimust. See pole uus probleem, vaid see on päevakorrale kerkinud juba mõne aja eest ja seda katsutakse lahendada mitmel viisil. Austria uus seadus lahendab küsimuse tingimisi karistuse edasilükkamise abil. Kui võib arvata, et seltskonnale ja noorele seaduste vastu eksiijale sellega kahju ei sünnitata, et viimasele otsekohe ei määrata karistust (kas rahatrahvi või aresti näol), vaid et tema suhtes võetakse tarvitusele kasvatusabinõud, siis võib karistuse määramine tingimisi kahest kuni viie aastani ära jääda. Vasta-

val kohtunikul jääb üle ainult süüalust süüdi mõista ja muud midagi. Kasvatamise küsimust ei lahenda sama kohtunik, vaid see küsimus otsustatakse alles hiljem täiendava otsusega. Sellega saadakse kätte veel muuseas see, et kasvatamisküsimust ei puudutata kriminaalkohtu otsuses.

Mis puutub nüüd kasvatamisabinõudesse, siis võivad need olla väga mitmesugused: alates valvest kasvatamise kohta ja lõpetades süüaluse paigutamiseiga parandus- või õigemini kasvatusmajja. Mõistagi seab uus kord õige suuri nõudmisi vastava kohtuniku pedagoogilisele arusaamisele ja taktile. Abiks on kohtunikule sarnaste ülesannete täitmisel muidugi mitmesugused hoolekande asutused ja pedagoogilised õppejõud.

Tähendatud osas moodustab uus Austria seadus midagi täitsa uut. Selles osas läheb Austria kava muuseas tunduvalt lahku vastavast saksa seadusest. Saksa maal maksab sarnane kord, et noorte kohtunik (Jugendrichter) peab igakord uurima, kas on vaja võtta tarvitusele kasvatamisabinõud, jaataval korral peab ta ise need ka kohe ära määrama. Kõik see sünnib ühes kohtuotsuse väljakuulutamise-ga, kuna Austrias see sünnib lahks ja on juba enam hoolekande asutuste ülesanne. Austria korra paremus seisab muidugi kõigepealt selles, et noorte kohtunik ei saa ja ei tarvitse teha otsusi ülepeakaela, et ta ei otsusta lõplikult asja esimese mulje alusel, mis temale jääb alaealisest seaduste vastu eksiijast. Pealegi võib Austrias noorte kohtunik katse ajal alati muuta kord määratud kasvatamisabinõusid: tema võib neid üldse enne tähtaja lõppu ära muuta, kui alaealise ülespidamine selleks põhjusi annab, tema võib neid asetada teiste abinõudega, nii nagu olukord seda nõuab, nii nagu seda nõuab esimeses järjekorras alaealiste heaolu ja seltskondlik kord.

Pealegi peab tähendama, et kavatsetav kord on psühholoogiliselt hea ja mõjuv. Alaealine, kes mingi seaduse vastu eksiinud, mõistetakse küll süüdi, kuid karistuse suurus jääb lõplikult määramata ning süüalune teab, et karistuse ulatavus temast enesest, tema ülespidamisest ole-neb, mis tõttu on ka loomulik, et süüalune katsub kõik teha, et pääseda kergema karistusega. Tähtis on seejuures veel järgmine asjaolu, et alaealiste karistuste kohta peetakse küll eriraamatud, kuid

väljavõtted neist antakse ainult kohtutele ja prokuratuuridele. Kusagil mujal alaealise karistus ei figureeri, mispärast ka ikord kohtu poolt süüdimõistetud noor inimene ei tarvitse karta, et temale tingimisi määratud karistus on takistuseks, näiteks, teenistuskoha leidmisel. Kui kohtuniku poolt määratud tähtaja jooksul tingimisi karistatud alaealine ennast hästi üleväl peab ja annab põhjust oletada, et temast saab korralik inimene, siis loetakse süüitegu kustunuks täielikult.

Kohus võib alaealist, kes seaduste vastu eksinud, selle asemel, et teda karistada rahatrahviga või arestiga, anda kooli või mõne isiku valve alla, kes valvab alaealise kasvatamise ja ülevälpidamise üle. Eelduseks sellele on muidugi kindel teadmine, et vastavad isikud oskavad ja tahavad neile antud õigust ja neile pandud kohustusi alaealiste vastu korralikult ja tagajärjekalt täita. Niisugusele arvamisele võib noorte kohtunik jõuda, näiteks, alaealise vanemate kohta, kui teada on, et viimased on korralikud inimesed ja ei vaata noore inimese eksimisele kui suurele kuriteole, vaid kui sammule, mis tingitud järelemõtlematusest, ulakusest, halbadest sõpradest, välisest mõjust jne. Eriti kergetel juhtumistel võib kohtunik igasuguse karistuse asemel noort süüalust noomida, ja ainult noomida, kusjuures see noomitus ei tohi olla karistus, nagu uus seadus seda ette kirjutab, vaid õpetus ja püüe süüalust kasvatada, temale selgitades eksimise halbu külgi ja selle võimalike tagajärgi.

Muidugi ei saa kuidagi loota, et alaealisi seaduste vastu eksijaid ei saa tulevikus enam kinni mõista. Ka tulevikus saab olema ja kohtu alla langema alaealisi, kellele teod ja ülevälpidamine tunnistavad, et noor inimene on põhjalikult rikunud ja et, vaatamata kõikidele katsetele teda kasvatada ja õigele teele juhtida, temast teha korralikku inimest, tema jääb kurjategijaks, kes igal parajal juhtumisel

töötab seaduste vastu ja on kahjulik üldisele korrale ning julgeolekule. Kuid ka nende suhtes tahab uus seadus talitada tagasihoidlikult, arvesse võttes, et nad on veel noored inimesed, kellele kohta ei tarvitse kaotada igasuguseid lootusi. Nendega tahab uus seadus — vaatamata kordasaadetud kuriteo raskusele — teisiti ümber käia kui täiskasvanud kurjategijatega. Vangimajaga ei tohi alaealisi üldse karistada, nendele on nähtud ette ainult arest. Eluaegse sunnitöö asemel nähakse, näiteks ette, kinnipidamine, s. o. arest kuni kümne aastani. Kõik täisealiste ettenähtud karistuste tähtajad (vangimaja, arest) vähendatakse alaealiste kohta poole võrra. Kus karistusseadused näevad ette täiskasvanutele karistuse tagajärjena õiguste kitsendamist, langevad need kitsendused alaealiste suhtes ära. Alaealist ei tohi anda politsei valve alla, teda ei tohi välja saata teatavatest maa-kohtadest ja linnadest (või tal elamine seal keelata peale karistuse kandmist), kui sarnane elamiskeeld võib halvasti mõjuda tema edaspidisele elukäigule. Alaealistele tuleb kinnipidamise korral anda tööd, mis neile kohane, neile tuleb õpetada mingisugune amet, mis neile võimaldab peale vanglast vabanemise leida teenistust ja igapäevast leiba. Alaealiste vangide üle valvamine, nende kasvatamise eest hoolitsemine tuleb anda sarnaste isikute kätte, kes selleks pedagoogiliselt ette valmistatud, kes suudavad ja tahavad ümber käia oma hooalustega kui kasvatuseta ja õpetamata jäänud noorte inimestega, kellede enesetunnet ei tohi haavata, vaid kelle tahtejõudu võitluses kuritegevusliste avalduste vastu tuleb kasvatada. Alaealiste vangide kehalisele kasvatusesele tuleb pöörata eriline tähelepanu, mis muidugi väga tähtis, neile võimaldades sportlikke harjutusi, nende vaba aega täites võimlemise õpetusega ja mängudega. **A.**

(Lõpp järgneb.)

Politseikordnikkude talveriietus postil.

Kordnik V. Paavo.

Politseivormi kohta üldiselt ei ole midagi öelda, kuid postilseivate kordnikkude talveriietus vajaks ümberkorraldust. Nimelt pole kasukas politseiposti kohaselt küllalt praktiline. Ta on raske kanda ja takistab kiiret liikumist, mida politseitee-

nistuses ei saa jätta arvestamata. Ei saa politseiposti võrrelda tunnimehe postiga sõjaväes, kus postilt lahkumine keelatud ja ainult relva tarvitamine tarbekorral mängib osa.

Politseipostilt võib kordnik tarviduse

järgi lahkuda, ta peab postipiirkonnas liikuma; tuleb ette jooksmist, füüsilise jõu tarvitamist; siis aga on raske ja suur kasukas takistuseks, halvab kiiret liikumist, teeb peaaegu paendumatuks. Postil puudub võimalus kiire tegutsemise vajaduse juhustel kasukast lahti riietuda, ei ole ka kohta kuhu teda panna. Et raske ja sooja riidetusega kiire liikumine teeb higistamise paratamatuks, siis on arusaadav kui kahjulik on peale kiire tegutsemise palava nahaga ja higist märja pesuga edasi jääda posti. Niisama ei ole ka tervise mõttes hea, et ainult üks kasukas posti, s. o. kolme mehe peale on. Sajuste ilmade tõttu märjaks muutunud riie tarvitab kuivamist, mida postil tuleb kõik jätta ilmastiku hooleks.

Ülaltoodud põhjustel oleks soovitav kui kasukad tehtaks vastavalt ümber, nii et alumiselt poolelt, umbes taskute kohalt alates, võetaks nahk hoopis ära, mistõttu ta oleks märksa kergem ja kohasem. Niisama tuleks nahk ära võtta ka varukate seest, et kätele jääks rohkem liikumisvabadust. Äravõetud nahku võiks tarvitada uute kasukate juurde valmistamiseks. Soojuse mõttes kaotab kasukas seega küll väärtusest, kuid sellega ei saa meie teenistuses arvestada.

Et vastav ümbertegemine aega võtab ja kasukate kandeaeg lähedamale jõuab, siis oleks ehk aeg eelpool toodud põhjustel asja korraldama hakata.

Teised üleriiklikud politseiesivõistlused.

Abikomissar Tiisfeldt.

17., 18. ja 19. aug. Tallinna staadionil peetud ühendatud politsei ja piirivalve üleriiklikud esivõistlused kujunesid pealinnas selliseks sportlikuks suursündmuseks nagu neid harva näha. Oigusega võib tähendada võistlusi nimetada politsei ja piirivalve sportlaskonna suurparaadiks, kus kõik üksused üle riigi kokku on tulnud, et proovida võistlustel omi võimeid, luua uusi sportlikke suhteid, õppida juure, et hiljem kohtadele tagasi minnes võistlusinnust virgutatuna ja auhinnaga kroonituna alatud suunas intensiivsemalt tööd jätkata.

Kui läinud aastal osavõtjate politseinikkude arv ulatus 111-ni, kusjuures mõni üksus, nagu Petseri veel puudus, siis olid tänavused võistlused osavõtjate poolest rekordilised 177 ning esitatud olid eranditult kõik prefektuurid. Tüsedama arvulisena esines Tallinna politsei spordiring 62 osavõtjaga, kuid ka Viljandi, Pärnu, Tartu ja Läänemaa olid kohal ligikaudu kahekümne liikmeliste meeskondadega.

Kergejõustiku võistlused peeti piirivalvega ühel ajal staadionil, kuid kumbki üksus oma ette, iseseisvalt. Loodetava ilusa ilma asemel enne võistluste avamist sadav vihm langetas teataval määral võistlejate tuju, rongikäijate arv kahanes, samuti oli ka suur osa publikust sunnitud jääma eemale avamisest, mis võistluste kavasa pidulikuma osa.

Reedel kell ¼5 asusid politseisportlased rongikäigus prefektuuri maja eest politsei orkestri saatel staadionile, teel liitus piirivalve. Tibava vihma all jõutakse staadionile, kus siseminister avakõnes rõhutab spordiliikumise hädatarvilikkust korraldajate ning võistluste tähtsust virgutuseks harjutajatele. Ministri kõne järele saabuvad Paidest Viru-Järva prefektuuri ametnikud jalgratastel, andes üle hra ministrile Järvamaa politseiametnike poolt samal päeval kell 12 kirjutatud tervituslõuenduse. Jalgratta retkest võttis osa 5 meest. Kõige kiirem aeg alla 5 tunni 110 klm. distantsil. Ilm püsib peale avamist ikka vihmaseks ka laupäeval, hoolimata sellest leiab võistluste kava täitmist. Pühapäev lõpupäevana on päikeseküllane. Võistlusi ja auhindade väljapanekut külastab ka hra riigivanem J. Tõnisson; ka publikut on rohkesti; puhtpolitseilised spordinumbrid: rakmeskäik, kolmikvõistlus, teatejooksud, köievedu jne. on huvitavamateks ning kutsuvad kehtvad aplausid esile.

Ei ole Tallinnas seni veel nähtud sellist rikkalikku auhindade kogu, rääkimata E. P. K. Liidu poolt välja pandud väärtuslikest individuaal auhindadest, ulatub mitmesuguste asutuste, pankade, seltskondlike organisatsioonide, siseministriumi juhtivate ametnike poolt siseministriga eesotsas, lõpetades prefek-

tuuride ja spordiringi juhatuses, ametatud auhindade koguväärtus 2500 kroonini. Raskemad ja pingutust nõudvamad sportalad on ka väärselt hinnatud. Sääli figureerivad auhindadena: kuldtuur, jalgrattad, montekristo püssid, revolvriv, grammofoonj. Esmakordseks uudiseks olid liidu poolt väljaantavad mälestusdiplomid igale osavõtjale.

Minnes üle üksikute võistlusalade hindamisele, peame märkima eestkätt kergejõustikku, kui ala, mis hiilgas suurema arvulise osavõtjatega kui mujal, konkurentsi teravusega nii A kui B klassis, ning eriti üllatavalt häade tulemustega, nii näiteks purustati A klassi võistlejate poolt kaks ametlikku eesti rekordi (Tiisfeldt — 800 m. 1:59,1 ja Neumann — raskusheites 15:97). Sellele lisaks purunes veel 13 politseirekordi, millest neli mitmedki õige lähedased ametlikkudele eesti rekordidele. B klassis oli massilise osavõtjate arvu juures (160 mtr. 32 os. granaadis 41) võistlus kohati veel ägedam ning see tõttu kruviti ka saavutused kõrgele.

Kergejõustik oli Tallinna ala ja jääb sinna vähemalt lähemas tulevikus; parimateks kergejõustiklasteks osutusid konstaabel Pupart, meister rakmes võistlustes, võites ühtlasi jäädavalt siseministri rändauhinna, kants. ametnik Laabent, hüppemeister, saavutas Pupartiga võrdse arvu punkte ning kolm esimest kohta, abikomissar Tiisfeldt, tulles lühikestes ja keskmistes maades teist aastat meistriks, v. kordnik Neumann, kes võitis kõik visked ja raskusheites eesti rekordile tuule alla tegi. Allkonstaabel Madisson oli parem temale pandud lootustest, näidates 1500 m. jooksus Eestis tänava nägematut aega ja võitis eesti mitmekordset kesk- ja pikamaa jooksjat Laurson'i. Ei saa nimetamata jätta konstaabel Steinberg'i kõrgushüppe saavutust 170 cm., mida ta kolm korda võistlusel kordas. B klassi paremad olid Kabin ja Espenberg ning Simikas.

Jalgrattasõit kujunes Viljandi, Tartu ja Pärnu meeste triumfiks, kuna tallinlased üldse kohata jäid, see on sportala, mis Tallinnas enne jalgu alla ei võta, kuni korralik velodroom ehitatakse. Saavutatud tagajärgedest on eriti hea parima jalgratturi kordnik Rossmanni saavutus 5 km. 8:54,8, mis 0,1 sek. ametlikust rekordist halvem. 25 km. sõidus ei suut-

nud võistlejad ranga saju tõttu omi võimeid täielikult panna välja, kulutades rohkesti jõudu hoidudes libisemast. Jalgratta 20 km. maanteel rakmes, võitis fartlane Lõhmus, omades „Eesti Politseilehe” eriauhinna.

Laske alal tulid üldvõitjaks vastu ootusi tallinlased, kuna valitses üldine usk provintsi ülekaalusse. Vintpüssi saavutused kujunesid nõrgemaks läinud-aasta omadest, kuna püstolist ja montekristost saavutuste tasapind klassi võrra ettepoole on nihkunud. Laskmises revolvriv ületasid kõik kuus esimest l. a. esitajajärje, eesotsas kr. van. assist. Ernitsiga, kelle tagajärg 117 pkt. rohkem kui briljantne. Esmakordselt võis meil näha laskevõistlustel sellised häid tagajärge montekristodest. Neljal esimesel lasud üle 100, l. a. võrreldes üle 20-silmaline paremus, mis näitab laskurite tõsist ja püsivat harjutustööd.

Ujumine, kui esmakordselt esivõistluste kavva sissetoodud spordiala, oli küllaldaselt pakkuv, kuigi tagajärjed ei küünninud üle keskpäraste; löi see sportala osavõtjate seas valitseva huvi ja konkurentsi läbi. Esiujujaks tulj v. kordn. A. Laig, kuigi tal Lepp ja Palu 400 mtr. tugewateks konkurentideks olid, kuid lühikeses maas ja 50 mtr. päästmiskorras alla vanduma pidid. Tuleval aastal on ujumisest osavõtjate arv kindlasti kahekordne; osa võistlejaid oli sunnitud ära jääma ühel ajal peetavate kergejõustiku ja jalgratta võistluste tõttu.

Politsei spordiringide üldparemuse järjekord kujunes lõpuks: 1. Tallinna pol. spordiring 415 pkt., 2. Viljandi pol. am. kogu — 177 p., 3. Tartu pol. sp.-ring 140 p., 4. Pärnu pol. sp.-ring 88 p., 5. Läänemaa pol. am.-kogu 54 p., 6. Narva pol. sp.-selts — 9 p., 7. Petseri pol. sp.-ring 8 p., Võru — 3 p.

Tehnilised tagajärjed laskmises: vintpüssist: 1. konstaab. Vaev 151 pkt., 2 v. kordn. Jaama 147 p., 3. konstaab. Tusti 146 p.; püstolist: 1. v. assist. Ernits 117, 2. v. ass. Tats 115, 3. ass. Siirman 106; montekristodest: 1. assist. Schütz 105 p., 2. v. as. Puusepp 104 p., 3. konst. Lehova 103 p.; laskmise üldvõitja konstaabel Lehova (Tallinn) 335 p.

Ujumises 100 mtr. vabalt: 1) v. kordn. Raig 1:41,3, 2) konst. Michelson 1:42,8, 3) kordn. Lepp 1:44,0; 400 mtr. vabalt: 1) Lepp 9:41,0, 2) konst. Palu 9:57,0, 3)

Raig 9:59,0; 50 m. päästeujumine: 1) Raig 1:05,8, 2) Michelson 1:10,0, 3) Palu 1:19,0; 4×50 m. teateujumine: 1) Tallinna pol. sp.-ring (Kollinu, Mäng, Palu, Lepp) 3:25,2, 2) Tartu 3:34,2; üldvõitja v. kordnik Raig.

Jalgrattasõidus: 5 klm.: 1) kordn. Rossmann 8:54,8, 2) konst. Kukk 9:01,3, 3) v. kordn. Lõhmus 9:03,1; 25 klm.: 1) Rossmann 48:49,8, 2) Lõhmus 48:54,0, 3) konst. Matt 49:05,8; 20 klm. maanteel rakmessõit: 1) Lõhmus 48:02,8, 2) Kukk 49:20,0, 3) Rossmann 49:21,0; üldvõitja Rossmann.

Kergejõustikus: A kl. 100 mtr.: 1) kants. am. Labent 11,4, 2) abikomissar Tiisfeldt 2 m., 3) abikom. Tann 3 m.: 200 mtr.: 1) Tiisfeldt 23,2, 2) Labent rinnaosa, 3) Tann 23,6; 400 mtr.: 1) Tiisfeldt 51,3, 2) v. k. Villo 53,5, 3) kon. Pupart 55,9; 800 m.: 1) Tiisfeldt 1:59,1, 2) Laurson 2:01,4, 3) allk. Madisson 2:5,4; 1500 m.: 1) Madisson 4:12,8, 2) Tiisfeldt 4:13,9, 3) Laurson 4:19,6; 3000 m.: 1) Madisson 9:31,6, 2) Laurson 9:34,8, 3) kordn. Kurm 9:39,4; 5000 m.: 1) Laurson 16:33,7, 2) Ertis 16:44,1, 3) Kurm 17:08; 4×100 t. j.: 1) Tallinn 45,4 sek. (Tiisfeldt, Tann, Pupart, Villo), 2) Viljandi 50,0 sek.; 5×200 t. jooks: 1) Tallinn 2:01,1 (Tiisfeldt, Luik, Pupart, Villo, Torbek), 2) Viljandi, 3) Pärnu; 800×400×200×200 t. j.: 1) Tallinn (Laurson, Villo, Tiisfeldt, Tann), 4:04,0, 2) Pärnu 4:06,8, 3) Viljandi 4:14,0; 400×300×200×100 t. j.: 1) Tallinn 2:22,6 (Villo, Tiisfeldt, Pupart, Tann), 2) Viljandi 2:41,4. 3 km. rakmeskäik: 1) Pupart 18:58,9, 2) Tamtik 19:02,8, 3) kord. Brenner 19:27,1.

Kuulitõuge: 1) v. k. Neumann 13:90, 2) konst. kt. Ivask 12:38, 3) kordn. kt. Mitt 12:18. Ketasheide: 1) Neumann 37,70 m., 2) Mitt 36,70, 3) Ivask 36,63. Raskush.: 1) Neumann 15,97, 2) Teearu 15,08, 3) Tann 14,80. Granaadih.: 1) Neumann 60,72, 2) Lehova 57,37, 3) Tamm 55,24. Kõrgushüpe: 1) konst. Steinberg 170 cm., 2) kordn. Martinson 170, 3) Labent 160. Kaugushüpe: 1) Labent 6,60 m., 2) Pupart 6,55, 3) Steinberg 6,00. Kolmikhüpe: 1) Labent 13,30 m., 2) konst. Torbek 12:82, 3) konst. Pupart 12:69. Kolmikvõistlus rakmes (100 mtr., kaugushüpe, granaadiheide): 1) konst. Pupart 16 p., 2) Labent 12 p., 3) Torbek 7 p. Üldvõitja konst. Pupart 37 pkt.

B-klass. 100 mtr.: 1) v. ag. Kirschberg 12,2, 2) asjaaj. Espenberg 12,6, 3) kordn. Luik; 400 mtr.: 1) Luik 54,8, 2) Espenberg 56,0, 3) konst. Laupmann 56,6; 1500 m.: 1) asj. Sinikas 4:37,2, 2) Espenberg 4:38,6, 3) kordn. Lüll; 3000 mtr.: 1) Sinikas 10:19,3, 2) Läll 10:24,7, 3) Luik 10:33,9; 4×100 t. jooks: 1) Tartu 50,8, 2) Läänemaa, 3) Viljandi; 5×200 rakmes: 1) Viljandi 2:45 sek.

Kõrgushüpe: 1) allkonst. Ausmann 155 cm., 2) ag. Kabin 150, 3) allkonst. Oislar 150. Kaugushüpe: 1) k. am. Mägi 5,76 m., 2) konst. Teearu 5,72, 3) v. ag. Kabin 5,67. Kuulitõuge: 1) kordnik Saar 10:56 m., 2) v. kordn. Soosaar 10:12, 3) kordnik Kotkas 9:80. Kettaheide: 1) kordn. Abram 32,94 m., 2) v. kordn. Soosaar 32,09, 3) v. ag. Kabin 31,22. Granaadiheide: 1) konst. Franz 53 m., 2) kordn. Martinson 52,4, 3) kordn. Kotkas 50,43. Üldvõitja kr. v. ag. Kabin 17 punktiga.

Piirivalve üleriiklikud kergejõustiku võistlused.

Piirivalve spordi keskkubi korraldusel 17.—19. august, s. a. peeti staadionil esmakordselt üleriiklikke piirivalve jaoskondade vahelisi võistlusi kergejõustikus, ujumises, jalgrattasõidus ja sõjaväe kolmevõistluses. Võistlusest võttis osa 68 meest. Tehnilised tulemused olid järgmised:

100 mtr. jooks: 1. veltveebel Blumann 12,5; 2. kapral Kerkinen 12,6; 3. veltveebel Blumberg 13,0; 4. kapral Mätas 13,4. 200 mtr. jooks: 1. kapral Kerkinen 26,1; 2. veltveebel Bach 26,2;

3. n. allohv. Eksta 26,3; 4. kapral Kerd 26,4. 1000 mtr. jooks: 1. veltveebel Bach 2:57,4; 2. n. allohv. Eksta 2:58,8; 3. reamees Tomson 2:58,9; 4. kapral Kuusik 2:59,4. 3000 mtr. jooks: 1. n. allohv. Pungas 9:46; 2. kapral Liiv 10:06; 3. n. allohv. Mägi 10:09,2; 4. n. allohv. Rägastik 10:12,2. 10000 mtr. jooks: 1. n. allohv. Pungas 37:36,9; 2. kapral Liiv 37:45,8; 3. n. allohv. Rägastik 38:13,0; 4. kapral Eliás 38:25,0; 110 mtr. tõkkejooks: 1. veltveebel Blumann 18,3; 2. v. allohv. Juurikas 20,0;

3. n. allohv. Viil 20,8; veltveeb. Bach 21,0.

5 klm. rakmes kiirkäimine: 1. kapral Arp 30:48; 2. reamees Nuuter rinnaosa järel; 3. kapral Kuusik 31:16,2; 4. n. allohv. Nesselberg 33:48.

Kuulitõuge tugevama käega: 1. veltveebel Blumberg 11,84 m.; 2. veltveebel Blumann 11,60; 3. reamees Poomann 11,23; 4. v. allohv. Juurikas 11,23. Kuu- litõuge mõlema käega: 1. reamees Poomann 20,49 m.; 2. veltveebel Blumberg 20,27; 3. veltveebel Blumann 19,79; 4. veltveebel Bach 18,93.

Kettaheide: 1. veltveebel Blumberg 33,40 m.; 2. v. allohv. Juurikas 31,85; 3. n. allohv. Reinmann 29,45; 4. kapral Kerd 29,36. Odaheide: 1. n. allohv. Kiristaja 46,02 m.; 2. kapral Kerd 42,00; 3. veltveeb. Bach 41,40; 4. n. allohv. Reinmann 40,30. Raskusheide: 1. veltv. Blumberg 15,12 m.; 2. n. allohv. Eksta 13,31; 3. v. allohv. Viil 10,76; 4. v. allohv. Juurikas 10,38. Granaadiheide: 1. veltveeb. Blumberg 63,43 m.; 2. kapral Kerd 61,40; 3. n. allohv. Kiristaja 61,12; 4. n. allohv. Reinmann 60,65.

Kaugushüpe: 1. veltveebel Blumann 5,47 m.; 2. n. allohv. Viil 5,43; 3. veltveebel Bach 5,35; 4. kapral Kerd 5,35. Kõrgushüpe: 1. v. allohv. Juurikas 1,65 mtr.; 2. n. allohv. Eksta 1,50; 3. veltv. Blumann 1,50; 4. reamees Poomann 1,45. Teivashüpe: 1. n. allohv. Viil 2,90 m.; 2. v. allohv. Juurikas 2,80; 3. kapral Mätas 2,80; 4. n. allohv. Remmer 2,80.

Sõjaväe kolmevõistlus rakmetes: 1. veltveebel Blumann 11 punkti; 2. n. allohv. Eksta 12; 3. veltveeb. Blumberg 12; 4. veltveeb. Remmer 12.

200 mtr. ujumine: 1. n. allohv. Eksta 3:15,4; 2. reamees Kukkur 4:21,1; 3. reamees Kaasik 4:37,4; 4. leitnant Parvei 4:57,4. 500 mtr. ujumine: 1. n. allohv. Eksta 12:09,08; 2. reamees Kaasik 12:17,1; 3. reamees Kukkur 12:26,0; 4. leitnant Parvei 14:17,2. Jalgrattasõit 25

klm.: 1. reamees Koolmann 48:02,4; 2. kapral Milk 48:04,6; 3. n. allohv. Traksin 48:05,7; 4. reamees Anderson 48:08,0.

Jaoskondade vaheline teatejooks 1500 +800+400+200+100 mtr.: 1. Peipsi jaoskond: n. allohv. Pungas, kapral Jams, kapral Kurvits, v. allohv. Eber, veltveeb. Blumann. 2. Narva jaoskond: n. allohv. Rägastik, reamees Kukkur, kapral Kuusik, kapral Kerkinen, n. allohv. Viil. 3. Lääne jaoskond: n. allohv. Mägi, reamees Tomson, kapral Männik, n. allohv. Truu, kapral Söödor.

Siseministri rändauhinna paremale jaoskonnale hõbe eestimustrilise õllekapa omandas Petseri jaoskond. Ohvitseride kogu rändauhinna hõbe bokaali teatejooksu võitjale omandas Peipsi jaoskond. 2-sele kohale tulija Narva jaosk. omandas kilbi vastava pealkirjaga. Paremad mehed väljal olid veltveebel Blumberg Petseri jaoskonnast ja veltveeb. Blumann Peipsi jaosk. ja omandasid spordi keskklubi ja Ed. Tõnisson'i eriauhinnad.

Võistlused, mis halva ilmastiku peale vaatamata võistluskavas määratud kellaaegadel läbi viidi, oleks parema ilmastiku juures veel paremaid tagajärgi annud.

Võistlustagajärgedest on paremad 110 mtr. tõkke-, 1000, 3000 ja 10000 mtr. jooksud, samuti 25 klm. jalgratta sõit, mis algusest kuni lõpuni marulise tempoga harilikudel jalgratastel hea ajaga maha sõideti. Tähendatud tagajärjed on eriliselt tähtsad piirivalvele. Iga üksik piirivalves peab vastupidav ja kiire liikumise võimega olema, ilma selleta ei suudaks piirivalve oma ülesande kõrgusel seista. Jooksude ja jalgrattasõidu peale on erilist rõhku pandud.

Piiriäärsed maaribad on piirivalve omal jõul käidavaks teinud patrulleerimise teede ehitamisega, kus wabalt jalgrattaga võib kihutada. Ühes sellega on piirivalve liikuvus ja piiri järelevalve tunduvalt suurenenud.

R. R.

Mida õppisime politseiesivõistlustel.

H. Veem.

17., 18., 19. aug. peetud esivõistlused tulevad pidada hästi kordaläinuteks. Laitmatult ja suure innuga töötasid sportlased,

purustades rekorde ja näidates lootustäratavaid saavutusi hea tehnika juures. Võistluste korraldajad E. P. K. Liit ja P. S.

Keskklubi olid pannud välja üle ootuse suure kogu väärtuslikke auhindu, umbes 5000 krooni koguväärtuses. Võitjad said rohkem, kui arvata oskasid, mis omakord suureks ergutuseks tulevas töös.

Nähes head kordaminekut, ei tohi meie ka tehtud vigu unustada, et õppida neid kõrvaldama. Võistluste korraldajate poolt teatati kuu varem kohtadele võistlusalad, nii et korralik ettevalmistus täiesti võimalik oli. Kahiuks jõudis võistluskava aga liig hilja pärale, nii et maakonstaablid seda enne ärasõitu näha ei saanudki.

16. augustil Tallinna-Harju prefektuuris peetud kohtunikkude ja esitajate koosolekul, kus kava läbi sõeluti, selgus, et kavas tarvis parandusi teha. Iseenesest on see tervitatav nähtus, kui vigu parandada katsutakse, kuid kava parandamine üldkoosolekul, mõni tund enne võistlust, on täiesti lubamatu. Esiteks pole kava kokkuseadmine, samuti ka parandamine, üldse üldkoosoleku asi, teiseks toob hiline parandamine segadusi, mis halvemad kui algkava. Näiteks jäi reedel, 17. augustil jooksja Viljo 800 meetrilise ja 5000 meetrilise jooksu vahetamise tõttu 800 meetri jooksu starti hiljaks ja ei saanud kaasa jooksta. Kui korraldajad tahtsid teada saada võistlustest osavõtjate organisatsioonide soove, siis pidid nad andmeid kava kokkuseadmiseks enne koguma, mis tulevikus väga soovitatav, kuid saadud soovide arvestamist tuleb korraldajatel alati iseseisvalt otsustada. Üldkoosolek on tarviline kohtunikkude ja esitajate tutvumiseks, kava läbiviimise küsimuste lahendamiseks ja kohtunikkude üksikasjaliste ülesannete jaotamiseks.

Võistluste korraldus oli hea, mida alla kriipsutan, sest korraldajad viisid võistlused väga rasketes tingimustes läbi. Eriti silmapaistev oli väsimatu peakorraldaja E. Klumberg. Kahtlemata oli viga kahe üheõigusliku peakorraldaja määramine, mis laupäeva õhtupoolsetel võistlustel end tunda andis. Nimelt lasi peakorraldaja leitnant Reha ilma hra Klumberg'iga kokkuleppimata 10.000 mtr. jooksu piirivalvele, enne 1500 mtr. (A kl. politseile) jooksu lahti. Selle ebaõnnestunud korralduse tõttu tuli jooksjatel Tiisfeldt'il ja Laurson'il peale kõva 1500 mtr. jooksu lõpetamist kohe, puhkamatult, teatejooksus 800×400×200×200 jooksta. See viga on nii jooksjate kui ka saavutuste seisukohast lubamatu, mis ühe peakorraldaja

määramisega ära hoitakse.

Peakohtunikud, eesotsas kindral Tõrvand'iga, olid kohal. Eriti eeskujulikud olid abipeakohtunikud, kol.-ltm. Engman ja inspektor Tamman, kes alati väljas ja asja juures olid. Üldse aga on politsei ja piirivalve endale annud teatud vaesuse tumistuse kohtunikkude koopteerimisega väljaspoolt. See oli tingitud sellest, et koopteeritud kohtunikud, kui ametis seisvad isikud, ei saanud korrapäraselt võistlustele ilmuda, kuna oma kohtunikud suuremas osas võhikud olid. Suureks puuduseks tuleb pidada oma kohtunikkude puudumist eelvõistlustel, mille tõttu peakorraldajal jooksu kohtunikke tõugete, ja ümberpöörult paigutada tuli. Ka puudus kord sekretär eelvõistluste algusel ühes protokollidega, nii et ainult kodus järelkäimisega asi liikuma pandi. Ajakirjanduse sekretär unustas täiesti Paide-Tallinna jalgratta retke, missugune sõit iseenest rohkem reklaamsõit oligi.

Üksikute alade juures peatudes, tuleb võistluskumist vintpüssidest ebaõigeks pidada ja nimelt seepärast, et osa (Tartu) võistlejatele päev hiljem laskmist korraldati. Võistlusmäärused nõuavad, et võistlused ühesugustel tingimustel ja ühekorraga ära peetakse. Nendest nõuetest kõrvale kaldumine oli seekord tingitud saatuslikust kantselei veast, kuid see viga oleks pidanud kindlasti lahendatama esimesel päeval (Tartu) õigeaegse protestiga. Rekordid jäid tulemata ja lepiti seekord paratamatusega.

Kergejõustikus, kus põnevus konkurentsis punktide pärast Tallinna ja Viljandi vahel eriti suur oli, tekkisid ka üksikutel aladel tumedad punktid. Kõige suurem vaieldus oli A ja B klassi kuuluvuse kohta käimas, kusjuures ka üleastumisi kindlaks tehti. Nüisugused „sokutamised“ nõrgemasse klassi peavad kaduma, sest pettusega väljatulnud võistleja, eriti politseinik, riivab oma teguviisiga organisatsiooni au, mille lipu all ta esineb. Rida proteste, mis kude poolt lahendati, näitasid, et tulevikus kergejõustikus sisse anti ja kohtunik-tuleb toimida tähelepanelikumalt ja täpsemalt. Ka pole seni politseis veel kindlat reeglipärasust, ega võistlustingimuste tutvumist tegelikus sportimises olnud.

Ei saa märkimata minna mööda odaheite ja teivashüppe puudumisest kavas. Kuuldes väljaspoolt Tallinnat seisvate võistlustest osavõtjate arvamisi, kus leiti, et Tallinna punktide saamiseks liig palju

teatejooksusid, kus neil kindlad võidud ette näha olid, kavasse oli paigutanud, pean ütleva, et odaheide ja teivashüpe tõesti kahe teatejooksu asemel kavas oleks pidanud olema, ehk lihtsalt juure oleks pidanud võetama.

Kahtlused on osalt seletatavad nõrkade esitajatega, kes ei tunne võistluste korraldamist ega määrusi ja igasugustele teadetele, võhikutele tõlgitsemistele, levimist võimaldasid. Teiselt poolt katavad nõrgad esitajad ka heameelega end niusuguste targutamiste taha. Seepärast peavad tulevikus kõik meeskonnad esitaja valimisel ka esitaja asjatundlikkuse peale rõhku panema.

Kõikidele nendele puudustele vaatamata, võttes põhimõtteks E. P. K. Liidu esimehe hra Soomanni sõnu, õhtusöögil 19. augustil, kus hra Soomann otsekohealt tõendas, et Liit korraldades esivõistlusi, kõikide äparduste peale vaatamata, on soovinud oma parimat anda. See Liidu soov on meile omakord õpetunni annud, millest meie pere kindlasti palju kasu on saanud. Seepärast kasutagem ära kõik võimalused tulevaseks edurikkaks tööks kehakasvatuse alal, alates otsekohe pihta, ootamata tulevasi esivõistlusi, sest ei saa keegi heaks võistlejaks, korraldajaks, kohtunikuks ja esitajaks, kui ta ei arenda end vahetpidamata oma alal.

E. P. k. Liidu vastus härra Veemi artiklile.

Härra H. Veemi kirjutuse puhul tahaks E. P. K. Liidu juhatus järgmisi selgitavaid märkusi teha:

1. Võistluskavade hilinemine ei olenenud täiel määral Liidu juhatuselt, sest kohtadelt tulid kokku osavõtjate nimekirjad alles lühike aeg enne võistlusi, neid nimekirju oli aga tarvis, et õiglaselt järjestada üksikuid võistlusalasid.

2. Võistluse kava parandamine oli tingitud sellest, et mone meeskonna esitaja poolt selleks sooviavaldusi tehti; üldkoosolekule tõi selle küsimuse Liidu juhatus, aga sellepärast, et otsekohe saada teada, kas need muudatused ei riiva teiste meeskondade huviseid, kuna iga üksiku esitajaga läbirääkimiseks ei jatkunud enam aega.

3. Kohtunikke väljaspoolt oma organisatsiooni on Liidu juhatus palunud meeldi, et kohtunikkude kolleegiumi koosseis võimalikult erapooletu saaks ja Liidu juhatus võib siinkohal veel ainult tänuga tuletada meele nende härrade heatahtlikku suhtumist politseisportidesse ja loodab, et samad härrad ka tulevikus ohverdavad mõned tunnid samaks otstarbeks.

4. A ja B klassi kuuluvuse küsimus oli tõesti kõige õrnem koht võistluste korralduses, kuid ka siin tuleks korraldajaid vabandada. B klass võistles politsei võistlusel esimest korda, sellega ei olnud Liidu juhatusel tarvilik aeg enne võistlusi ka võimalik teada osavõtjate koosseisu, ega olnud enam võimalik soetada võistlejate kartoteeki. Liidu juhatus pidi ses kü-

simuses jääma lootma osavõtjate sportlikule eetikale. Üks lähematest Liidu juhatusesammudest saab olema selle kartoteegi soetamine ja siis ei tohiks sel alal enam viperusi tekkida.

5. Teatejooksude kavasse paigutamine sündis osalt eeskava mitmekesistamiseks, teiseks et politseisportlastes õhutada kollegiaalset (meeskondade) sporti. Et sellega Tallinna palju punkte võitis ja võita võis — oli ehk ka osalt teiste meeskondade loius teatejooksude vastu, sest tahaks uskuda, kui näit. Viljandi oleks sel alal omad tublimad mehed välja toonud — konkurents tugevana oleks tundunud. Odaheite ja teivashüppe kavasse võtmise võib järgneda, kui kohtadelt selleks soovi avaldatakse, aga Liidu juhatus teada ei ole need harud politseiperes laiemalt harastatavad.

6. Esitajate kohta võiks niipalju tähendada, et Liidu juhatusel on väljatöötamisel võistluste määrustik ja seal oleks muu hulgas ka tähendatud esitajate kohused ja õigused. — Liidu juhatus usub, et siis ka selles asjas konarused kaovad.

Lõpuks tunnistas Liidu juhatus, et korralduses olid üksikud vead tehtud, kuid need olid enamalt jaolt tingitud juhatuselt mitteärarippuvatest põhjustest ja võistlejate hea suhtumine oma Liidu juhatusse peaks neist üle aitama ja tulevikus parandama sel teel, et neid vigu ja ka soovisid uuteks korraldusteks Liidu juhatusle teatavaks tehakse.

Ametlik osa.

Politseidirektori käsukiri nr. 17

17. augustist 1928. a.

Viljandi-Pärnu abiprefektuuri konstaabel Mart Päärson paigutatakse ümber oma palvel Viru-Järva abiprefektuuri koosseisu, arvates 1. sept. s. a.

Viljandi-Pärnu prefektuuri konstaabel Hendrik Jürmann vabastatakse ametist oma palvel, arvates 1. sept. s. a.

Politsei peavalitsuse poolt on lood antud laskeriistade ja laskemoonaga kauplemises:

1) Otto Tiitsi p. Pintmannile Räpinas, maksvusega 24. juulini 1929. a.

2) Roland Moritse p. Abelile Kanepi alevikus, maksvusega 18. augustini 1929.

3) Karl Johani p. Hansenile Tartus, Kauba tän. 13, maksvusega 4. sept. 1929.

Politsei peavalitsuses on registreeritud: 1) ajakiri „Uus Kristlik Kaitsja“, hakkab ilmuma Kuresaares üks kord kuus. Väljaandja ja vastutav toimetaja — Martin Priikask, 50 a. vana, elukoht Kuresaares, Uus tän. 53.

Ajakiri „Uus Kristlik Kaitsja“ trükitakse Kuresaares, Saaremaa kirjastusühisuse trüükikojas, Kohtu tän. 1.

2) Ajaleht „Majanduselu“, hakkab ilmuma Tallinnas üks kord nädalas. Väljaandja — Josef Markovitsch, sünd. 1901. a., elukoht Tallinnas, Vene tän. nr. 7—4. Vastutav toimetaja — Leonhard Söerd, 27 a. vana, elukoht Nõmmel, Männiku tee 13.

Ajaleht „Majanduselu“ trükitakse Tallinnas „Ühiselu“ trüükikojas, Pikk t. 42.

Politseidirektori määrusega on tühistatud Elva alevis elutseva Albert Kristjani p. Rattasepa laskeriista hoidmise ja kandmise luba.

Lahkeks tähelepanuks kaastööliste

Toimetus juhib veel kord meie lugupidetud kaastööliste tähelepanu sellele, et meie saame tarvitada ainult käsikirju, mis ühel leheküljel kirjutatud. Kõik kahel poolel kirjutatud artiklid jäävad tulevikus avaldamata.

Väljaandja: **Siseministeeriumi administratiiv-ala kirjastus.** Vastutav toimetaja: **E. Maddison.**

Tegev toimetaja: **O. Angelus.**

K u u l u t u s i .

Tunnustatakse maksvusetuks järgmised tunnistused:

R a k k i, Peeter, hobusepass nr. 187, v. a. Järvakandi vallaval. 1925 a. (43201)

L i n g k r e i m, Villem Joosep-Eduardi p., kaitsev. vab. tunnistus nr. 2857, v. a. Mereväe ekipaashi komandöriilt 30.3.20 a.

L a a n, Johannes Hansu p., kaitsev. vab. tunnistus, v. a. 3. diviisi staabi ülemalt 1923 a.

L u i k, Oskar Magnuse p., sõjav. vab. tunnistuse dublikaat nr. 2486, v. a. Viru kaitseväge ringkonna ülemalt 4. 8. 26 a.

E l l i k, Aleksander Mihkli p., sõjav. vab. tunnistuse dublikaat nr. 1627, v. a. Saaremaa kaitseväge ringkonna ülemalt 28. 9. 1926 a.

A l a k ü l a, Rudolf Ruubeni p., sõjav. vab. tunnistus nr. 7151, v. a. 3. jalaväge polgu ülemalt 19. 4. 21 a.

A r g, Arnold Johannese p., sõjav. vab. tunnistus nr. 1622, v. a. Rannapatarei nr. 6. ülemalt 5. 12. 26 a.

V a h e r, Johannes Peetri p., sõjav. vab. tunnistus nr. 2504, v. a. I. diviisi suur-tükiväe 1. grupi ülemalt 3. 9. 24 a.

P a h l a, Johannes Jaani p., sõjav. vab. tunnistus nr. 106, v. a. Viru maak. rahvaväe ülemalt 1. 6. 20 a.

L a h k e, Ivan Nikolai p., sõjav. vab. tunnistus nr. 4394, v. a. 5. Rakvere jalaväge polgu ülemalt 13. 4. 20 a.

L i l l e b e r g, August Joosepi p., sõjav. vab. tunnistus nr. 53/301, v. a. Transpordi ja etapi valits. ülemalt 10. 1. 20 a.

K i l l a k, Richard Gustavi p., sõjav. vab. tunnistus, v. a. 2. suur-tükiväe rügemendi 2. grupi ülemalt 3. 10. 25 a.

O r r i, Martin Jaani p., sõjav. vab. tunnistus nr. 15922, v. a. 6. jalaväge polgu ülemalt 21. 5. 20 a.

N o r t s, Jüri Gustavi p., sõjav. vab. tunnistus nr. 232, v. a. 1. diviisi intendantilt 21. 4. 20 a.

R u m b e r g, Gustav Reinu p., sõjaväetee-nistusse kõlbmatuse tunnistus nr. 437,

- v. a. Viru maak. rahvaväe komisjoni poolt 22. 1. 19 a.
- S m i r o n i n**, Julius Nikolai p., sõjav. vab. tunnistus nr. 4050, v. a. 1. jalaväe rügemendi ülemalt 2. 9. 24 a.
- P ä l l o**, Jüri Kristjani p., sõjav. vab. tunnistus nr. 964, v. a. 3. suurtükiväe rügemendi ülemalt 11. 4. 24 a.
- S u i**, Adolf Jaani p., sõjav. vab. tunnistus nr. 848/35448, v. a. Viru maak. rahvaväe ülemalt 1. 12. 22 a.
- T e l l**, Eduard Jakobi p., sõjav. vab. tunnistus nr. 1926, v. a. Pärnu kaitseväe ringkonnaülemalt 31. 1. 21 a.
- L a a s i m e r**, Arved, autojuhi tunnistus nr. 615, v. a. Paide linnavalitsuselt 1925 a. (43222)
- R u d l e h t**, Jüri Jakobi p., sõjav. vab. tunnistus nr. 1082, v. a. L.-r. soomusrong nr. 3. ülemalt 19. 3. 20 a. (43221)
- S c h m i d t**, Ludvig Samueli p., sõjav. vab. tunnistus nr. 2287, v. a. Viru maak. rahvaväe ülemalt 26. 5. 19 a.
- K ä g u**, Jaan Mardi p., sõjav. vab. tunnistus nr. 14145, v. a. Viljandi maak. rahvaväe ja K. L. ülemalt 19. 11. 20 a.
- K u r v i t s**, Eduard Peedu p., välispass, v. a. politsei peaval.
- K o k k a s**, Eduard Jaani p., sõjav. vab. tunnistus nr. 1329, v. a. m/r. „Lennuki“ komandöriilt 1. 10. 26 a.
- R ä t s e p p**, Ernst, sõjav. vab. tunnistus.
- S t a c k e l b e r g**, Bengt Aleksandri p., sõjav. vab. tunnistus.
- T a m m**, Johan Hansu p., sõjav. vab. tunnistus.
- K i k k a s**, Mairold Karli p., välispass nr. 6412, v. a. politsei peavalits. 11. 11. 1925 a.
- T o m i n g a s**, Andres Jaagu p., hobusepass nr. 100, v. a. Tall. linna pol. 5. jsk. ülemalt — Joosep Glaudani nimele.
- O r a v**, Karl Tõnise p., hobusepass nr. 33, v. a. V.-Tänasilma vallaval. 20. 12. 20 a. — Jaan Sihveri nimele.
- J ä r v e k ü l g**, Herman Jüri p., sõjav. vab. tunnistus nr. 2987, v. a. 1. ratsapolgu ülemalt 15. 4. 20 a.
- K i t s**, Karl Joosepi p., sõjav. vab. tunnistus nr. 1773, v. a. Valga maak. rahvaväe ülemalt 21. 4. 20 a.
- J ä n e s**, Johan Jaagu p., sõjav. vab. tunnistus nr. 11664, v. a. Viljandi maak. rahvaväe ja K. L. ülemalt 19. 10. 20 a.
- N õ m m i k**, Johan Jaagu p., laskeriistaluba nr. 1092, v. a. Viljandi-Pärnu prefektilt 30. 8. 27 a.
- K o s e n k r a n i u s**, Albert Hendriku p., sõjav. vab. tunnistus nr. 3022, v. a. Pärnu maak. rahvaväe ülemalt 31. 1. 1921 a.
- Blanko-veksel 500 krooni peale Peeter Pullisaare ja Peeter Kalliti allkirjadega.
- S c h ü t z**, Peeter Peetri p., sõjav. vab. tunnistus nr. 10991, v. a. Lääne maak. rahvaväe ülemalt 1. 12. 20 a.
- A l j a s**, Rudolf Jüri p., sõjav. vab. tunnistus nr. 6, v. a. 2. soomusrongide rügemendi ülemalt 3. 9. 22 a.
- V a l d e**, Voldemar Gustavi p., sõjav. vab. tunnistus nr. 472, v. a. Järva maak. rahvaväe ülemalt 1923 a.
- M a k s i m o v**, Feodor Jefimi p., Nanseni pass nr. 4922/7645, v. a. politsei peaval. 20. 3. 24 a.
- P ä l l o**, Martin Jaani p., sõjav. vab. tunnistus nr. 2158, v. a. 1. jalaväe rügemendi ülemalt 30. 9. 25 a.
- K o p p e l**, Oskar Hansu p., sõjav. vab. tunnistus nr. 5913, v. a. Sv. staabist 9. 8. 20 a.
- P e i p o**, Ivan Peetri p., Nanseni pass nr. 3068/3659, v. a. politsei peaval. 13. 3. 24 a.
- P o t i s e p p**, Johannes Jakobi p., töövoori äritunnistuse dublikaat nr. 1264, v. a. Tallinna linnavalitsuse majandusosak. 1924 a. (490)
- M i h k e l s o n**, Feliks Karli p., sõjav. vab. tunnistus nr. 1109, v. a. 3. üksiku jalaväe pataljoni ülemalt 2. 2. 23 a. (491)
- A l l e r t**, August Hindreku p., sõjav. vab. tunnistus nr. 2259, v. a. 1. jalaväe rügemendi ülemalt 30. 9. 25 a. (494)
- K o r s t**, Priidu Andrese p., sõjav. vab. tunnistus nr. 6404, v. a. 3. jalaväe polgu ülemalt 21. 4. 20 a. (496)
- V e l t m a n n**, Aleksander Leena p., sõjav. vab. tunnistus nr. 25341, v. a. Harju kaitseväe ringkonna ülemalt 25. 10. 20 a.
- N o r m a n n**, Osvald Simeoni p., sõjav. vab. tunnistus nr. 220, v. a. 6. jalaväe polgu ülemalt 18. 8. 20 a.
- A r r a s**, Johannes Anna p., sõjav. vab. tunnistus nr. 165, v. a. Harju kaitseväe ringkonna ülemalt 9. 1. 21 a. (499)
- P i i k**, Mihkel Siimu p., hobusepass nr. 72, v. a. Porkuni vallaval. 1923 a. (722)
- O l a v i**, Johannes Jüri p., sõjav. vab. tunnistus. (2215)
- T a h v ä n e n**, Paul Gustavi p., sõjav. vab. tunnistus nr. 264, v. a. Viru maak. rahvaväe ülemalt 31. 1. 21 a. (2217)
- T e f f o**, Johannes Karli p., sõjav. vab. tunnistus. (817)

- Koitsõv (end. Mihailov), Mihail Aleksandri p., sõjav. teenistusse kõlbmatuse tunnistus nr. 566, v. a. Viru maak. rahvaväe komisjonilt 24. 11. 20 a. (2312)
- Panov, Andrei Dimitri p., sõjav. vab. tunnistus nr. 1204, v. a. Viru maak. rahvaväe komisjoni poolt 1. 9. 21 a. (2313)
- Bessaborkin, Aleksander Osipi p., sõjav. teenistusse kõlbmatuse tunnistus nr. 14, v. a. Viru maak. rahvaväe komisjoni poolt 17. 1. 25 a. (2615)
- Kütt, August Juhani p., laskeriistaluba nr. 1210, v. a. Narva prefektilt 1927 a.
- Lepik (end. Loginov), Ivan Madise p., sõjav. vab. tunnistus nr. 3171, v. a. Viru maak. rahvaväe ülemalt 30. 12. 20 a. (2218)
- Stshetinin, Eugenie Ivani t., N.-Vene välispass nr. 114493, v. a. Leningradis 1926 a. novembrikuus. (1374)
- Amer, Aleksander Aleksandri p., sõjav. vab. tunnistus nr. 2458, v. a. Viru maak. rahvaväe ülemalt 7. 12. 20 a. (1346)
- Gagorin, Pavel Dimitri p., sõjav. vab. tunnistus, v. a. 1. piiriküti pataljoni ülemalt 1920 a. (1350)
- Feodorov, Anisim Pavli p., sõjav. vab. tunnistus nr. 2726, v. a. Viru maak. rahvaväe ülemalt 22. 12. 20 a. (1351)
- Luther, Afanasi Dimitri p., sõjav. vab. tunnistus nr. 1632, v. a. 6. piiriküti pataljoni ülemalt 26. 5. 20 a. (1352)
- Büttel, Vassili Naumi p., sõjav. vab. tunnistus nr. 8377, v. a. Ratsarügemendi ülemalt 6. 11. 22 a. (1353)
- Koppel, Johannes Mardi p., sõjav. vab. tunnistus nr. 8531, v. a. 4. jalaväe polgu ülemalt 21. 5. 20 a. (1354)
- Rutof, Aleksander Augusti p., sõjav. vab. tunnistus nr. 607, v. a. Viru maak. rahvaväe ülemalt 26. 6. 20 a. (1355)
- Ivask, Johannes Gustavi p., sõjav. vab. tunnistus nr. 801, v. a. Väljapatarei nr. 1. ülemalt 14. 4. 20 a. (1356)
- Popljakin, Nikolai Pavli p., sõjav. teenistusse kõlbmatuse tunnistus nr. 2226, v. a. Viru maak. rahvaväe ülemalt 17. 7. 19 a. (2533)
- Radkevitsch, Arseni Dimitri p., hobusepass nr. 10, v. a. Skarjatina vallaval. 3. 4. 23 a. (2534)
- Nero, Anton Mardi p., sõjav. vab. tunnistus nr. 658/19458, v. a. Viru maak. rahvaväe ülemalt 1. 8. 20 a. (721)
- Kröeger, Aleksander Aleksandri p., sõjav. teenistusse kõlbmatuse tunnistus, v. a. Tartu rahvaväe komisjoni poolt 1. 11. 20 a. (1359)
- Sander, Arthur Aleksandri p., sõjav. vab. tunnistus nr. 402, v. a. Viru maak. rahvaväe ülemalt 14. 12. 23 a. (615)
- Kass, Eduard Jüri p., sõjav. vab. tunnistus nr. 2178, v. a. 1. jalaväe rügemendi ülemalt 30. 9. 25 a. (1362)
- Christensen, Emil Jensi p., laskeriistaluba nr. 63, v. a. Viru-Järva abiprefektilt 13. 4. 27 a. (1006)
- Poljakov, Vladimir Nikolai p., sõjav. väest vabastamise tunnistus. (1365)
- Raudsepp, Madis Ado p., sõjav. vab. tunnistus nr. 10222, v. a. Lääne maak. rahvaväe ülemalt 12. 11. 20 a. (4020)
- Kodaras, Heinrich Madise p., sõjav. vab. tunnistus nr. 11348, v. a. Pärnu kaitseväe ringkonna ülemalt 11. 11. 22 a. (4021)
- Türk, Jakob Hansu p., sõjav. vab. tunnistus nr. 709, v. a. Pärnu kaitseväe ringkonna ülemalt 7. 7. 19 a. (4022)
- Mitrovski, Johanna Karli t., Nansenipass nr. 8361/15503, v. a. politsei peaval. 3. 6. 24 a. (4023)
- Kangur, Vladimir Mardi p., sõjav. vab. tunnistus nr. 3309, v. a. Pärnu kaitseväe ringkonna ülemalt 18. 6. 23 a. (4024)
- Palkov, Jaan Jüri p., sõjav. vab. tunnistus nr. 7442, v. a. Valga maak. rahvaväe ülemalt 30. 6. 22 a. (4025)
- Laurits, Ernst Villemi p., sõjav. vab. tunnistus nr. 4408, v. a. sidepataljoni ülemalt 1925 a. (4027)
- Tensing, Jüri Jüri p., sõjav. vab. tunnistus nr. 1005, v. a. ratsarügemendi ülemalt 30. 11. 23 a. (4028)
- Grauberg, Mikkel Hansu p., sõjav. vab. tunnistus nr. 31879, v. a. Harju maak. rahvaväe ülemalt 2. 12. 20 a. (4030)
- Braumann, Georg Andrei p., sõjav. vab. tunnistus nr. 15386, v. a. Pärnu kaitseväe ringkonna ülemalt 31. 12. 20 a. (4032)
- Raugasson, Osvald Joh. p., sõjav. vab. tunnistus nr. 21302, v. a. 8. jalaväe polgu ülemalt 15. 9. 20 a. (4034)
- Bondarin, Jakob, Läti sisepass, v. a. Peedetsi vallaval. Lätimaal 1923 a. (4775)
- Bogdanov, Sergei, v. a. sõjav. vab. tunnistus nr. 378, v. a. 2. jalaväe rügemendi ülemalt 31. 3. 20 a. (4794)
- Perker, Johannes Karli p., teadaanne nr. 72, v. a. Korraldusvalitsuse poolt 5. 11. 25 a.

- Kuhi (end. Filipov), Stepan Filipi p., sõjav. vab. tunnistus nr. 6930, v. a. PETERSERI maak. rahvaväe ülemalt 4. 11. 20 a. (106)
- Malmstein, Johannes Hansu p., sõjav. vab. tunnistus nr. 1559, v. a. Rakvere rahvaväe ülemalt 20. 11. 20 a. (137)
- Roosmann, Mihkel Johani p., hobusepass. (238)
- Muusikus, Oskar Jaani p., laskeriistaluba nr. 62, v. a. Järva maak. pol. ülemalt 1924 a.
- Tänava, Leopold Jüri p., sõjav. vab. tunnistus nr. 13755, v. a. Harju maak. rahvaväe ülemalt 16. 2. 26 a. (7918)
- Kutti, Johan Peetri p., laskeriistaluba nr. 405, v. a. Harju maak. pol. ülemalt 18. 2. 24 a. (7922)
- Veinmann, Gustav Matsi p., laskeriistaluba nr. 2773, v. a. Tallinna-Harju perefektilt 1926 a. (7923)
- Niinemann, Heinrich Jaani p., sõjav. vab. tunnistus nr. 14542, v. a. 5. jalaväepolgu ülemalt 20. 8. 21 a. (7926)
- Hallmann, Aleksander Andrese p., sõjav. vab. tunnistus nr. 3/1877, v. a. Merejõudude staabist 20. 3. 26 a. (7927)
- Gutmann, Julius Adolphi p., sõjav. vab. tunnistus nr. 10, v. a. Harju kaitseväe ringkonna ülemalt 14. 1. 24 a. (7931)
- Annervik, Johannes Kustase p., sõjav. vab. tunnistus nr. 88, v. a. Distiplinaarroodu ülemalt 1. 11. 22 a. (7933)
- Sjimbberg, Aleksander Andrese p., sõjav. vab. tunnistus nr. 10691, v. a. Tall. sõjaväe haigemajalt 21. 10. 19 a. (7937)
- Semlak, Rudolf Tooma p., sõjav. vab. tunnistus nr. 6485, v. a. 4. rahvaväe polgu ülemalt 15. 4. 20 a. (8806)
- Jasmin, Anton, sõjav. vab. tunnistus nr. 8379, v. a. Tallinna vahipataljoni ülemalt 20. 8. 21 a. (11477)
- Mägi, Juhan, sõjav. vab. tunnistus nr. 3336, v. a. Soomusrongide diviisi tagavara pataljoni ülemalt 27. 3. 20 a. (11485)
- Peep, Johan Andrese p., laskeriistaluba nr. 1726/10631, v. a. Tartu-Valga prefektilt 25. 6. 26 a. (12585)
- Pukk, Theodor Jaani p., rahvaväest vab. tunnistus nr. 2252, v. a. 2. jalaväe rügemendi ülemalt 20. 5. 21 a. (12586)
- Saar, August Karli p., rahvaväest vab. tunnistus nr. 924, v. a. Peipsi laevastiku staabist 27. 4. 20 a. (12586)
- Särak, Eduard Karli p., rahvaväest vab. tunnistus nr. 9282, v. a. Sõjavägede staabi ülemalt 22. 12. 20 a. (12586)
- Mugra, August Jüri p., rahvaväest vab. tunnistus nr. 32460, v. a. Tartu maak. rahvaväe komisjoni poolt 30. 11. 20 a. (12593)
- Pere, August Tõnu p., rahvaväest vab. tunnistus nr. 32457, v. a. Tartu maak. rahvaväe komisjoni poolt 30. 11. 20 a. (12594)
- Taks, Eduard Liisa p., rahvaväest vab. tunnistus, v. a. Võru maak. rahvaväe komisjoni poolt 28. 12. 20 a. (12671)
- Sarapu, Nikolai Klements'i p., rahvaväest vab. tunnistus, v. a. Pääsküla vangilaagri ülemalt 1922 a. (12672)
- Tamm, August Jakobi p., rahvaväest vab. tunnistus nr. 593, v. a. 2. jalaväe rügemendi ülemalt 20. 4. 20 a. (12673)
- Annom, Hugo Juhani p., sõjav. vab. tunnistus, v. a. 7. jalaväe rügemendi ülemalt septembrikuus 1922 a. (12674)
- Reemets, Rodion Peetri p., rahvaväest vab. tunnistus, v. a. 2. jalaväe rügemendi ülemalt 1. 10. 26 a. (12675)
- Tärno, Rudolf, sõjav. vab. tunnistus nr. 25158, v. a. 6. jalaväe polgu ülemalt 26. 9. 20 a. (13161)
- Hansmann, Paul Jüri p., sõjav. vab. tunnistus nr. 7568, v. a. 1. jalaväe rügemendi ülemalt 3. 10. 23 a. (13163)
- Halling (Kalling), Karl Johani p., sõjav. vab. tunnistus nr. 2168, v. a. Viru maak. rahvaväe ülemalt 3. 12. 20 a. (13164)
- Kongi, Joosep Johani p., hobusepass nr. 86, v. a. Vao vallaval. 4. 6. 25 a. — Jaan Reinholdi nimele. (13165)
- Niggol, Jakob Madi p., sõjav. vab. tunnistus nr. 521, v. a. Viru maak. rahvaväe ülemalt 16. 3. 21 a. (13168)
- Rukki, Johannes Gustavi p., sõjav. teenistusse kõlbmatuse tunnistus nr. 311, v. a. Viru maak. rahvaväe komisjonist 15. 9. 20 a. (13171)
- Suursoo, Richard Jüri p., sõjav. vab. tunnistus nr. 13859, v. a. 5. jalaväe polgu ülemalt 22. 12. 20 a. (13172)
- Bruer, Villem Peedu p., sõjav. vab. tunnistus nr. 11007, v. a. Lääne maak. rahvaväe ülemalt 1. 12. 20 a. (13174)
- Kesküla, Arnold Jakobi p., sõjav. vab. tunnistus nr. 8461, v. a. 5. jalaväe polgu ülemalt 25. 7. 20 a. (13175)
- Kullerkupp, Evald Gustavi p., sõjav. vab. tunnistus nr. 87, v. a. Viru maak. rahvaväe ülemalt 1. 3. 23 a. (13176)
- Seienthal, Johannes Jaani p., sõjav. vab. tunnistus nr. 56, v. a. Viru maak. rahvaväe ülemalt 8. 4. 20 a. (13177)

- Ankon, Karl Jakobi p., sõjav. vab. tunnistus nr. 548, v. a. Viru maak. rahvaväe ülemalt 31. 3. 21 a. (13178)
- Grünberg, Osvald Karli p., sõjav. vab. tunnistus nr. 2441, v. a. Viru maak. rahvaväe komisjonilt 11. 9. 19 a. (13179)
- Marton, Joosep Adami p., sõjav. vab. tunnistus nr. 6133, v. a. Viru maak. rahvaväe ülemalt 19. 8. 24 a. (13181)
- Peial, Johannes Jüri p., sõjav. vab. tunnistus nr. 768, v. a. Viru maak. rahvaväe ülemalt 1. 4. 21 a. (13183)
- Trubok, Arthur Johannese p., sõjav. vab. tunnistus nr. 2279, v. a. Viru maak. rahvaväe komisjonilt 1. 8. 19 a. (13187)
- Petrov, Vassili, Nanseni pass nr. 18165/4717; v. a. politsei peavalitsuselt 30. 11. 27 a. (18711)
- Leetsmann, August Tooma p., sõjav. vab. tunnistus nr. 2177, v. a. Viru kaitseväe ringkonna ülemalt 29. 4. 25 a. (43196)
- Sabalotnõi, Johannes Antoni p., sõjav. vab. tunnistus nr. 2211, v. a. Inseneri pataljoni ülemalt 20. 3. 20 a. (43200)
- Pappa, Eduard Madise p., sõjav. vab. tunnistus nr. 7240, v. a. 1. jalaväe rügemendi ülemalt 1. 10. 23 a. (43199)
- Kirillov, Efim Kirilli p., Nanseni pass nr. 14964/32415, v. a. politsei peavalitsuselt. (43203)
- Barkov, Ivan Andrei p., Nanseni pass nr. 16518/4871, v. a. politsei peavalitsuselt. (43204)
- Arbusov, Aleksei Vladimiri p., Nanseni pass nr. 16437/4435, v. a. politsei peavalitsuselt. (43205)
- Treffner, Hugo Johani p., välispass nr. 2064, v. a. 16. 6. 26 a. nr. 2064.
- Kampus, August Tõnise p., kaitseväest (vab. tunnistus nr. 3982, v. a. Kv. ühend. õppeasutuste ülemalt 2. 11. 25 a.
- Hobusepass nr. 150, v. a. Kambja vallaval. 11. 2. 21 a.
- Mägi, Osvald Johannese p., sõjav. vab. tunnistus nr. 2068, v. a. Naissaare komandandilt 30. 11. 25 a.
- Juht, Ivan Jevdokimi p., hobusepass nr. 12/4, v. a. Petseri vallaval. 4. 2. 25 a.
- Piskukene, Johan Tõnise p., sõjav. vab. tunnistus nr. 13717, v. a. Viljandi maak. rahvaväe ja kaitseliidu ülemalt 5. 11. 20 a.
- Köster, Aleksander Tõnise p., sõjav. vab. tunnistus, v. a. Valga maak. rahvaväe ülemalt 3. 1. 24 a. (kõlbmatuse tunnistus).
- Aader, Hans Kadri p., sõjav. vab. tunnistus nr. 625, v. a. Soomusrongide brigadi staabi ülemalt 4. 11. 21 a.
- Veber, Siegfried Peetri p., välispass, v. a. politsei peavalitsuselt 1927 a.
- Mälberg, Viido Vidriku p., hobusepass nr. 2, v. a. Räpina vallaval. 30. 1. 23 a.

Tunnustatakse maksvaks järgmised dokumendid:

- Mandel, Johannes Tooma p., isikutunnistus nr. 113 ja hobusepass nr. 23. (239)
- Joselovitch, Movsha Leib Abrami p., Nanseni pass nr. 17056/1773, v. a. politsei peavalits. 19. 2. 26 a. (12740)

Siseministerium annab kohemaksetava raha eest avalikul suusõnalisel

enampakkumisel

ühelikordseks hädalahaheina tegemiseks

välja Kadrioru maa-alal asuvad heinamaatükid.

Lähemaid teateid saab Kadrioru pargivalitsejalt-aednikult Koidula tän. nr. 34. Väljapakkumist toimetatakse 28 augustil s. a. kell 10 homm. sealsamas.